

Bayer Zsolt: Régi jóbarát levele

2023 március 13. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Még egy rejtély... - Olvassák el!

A KUBAI RAKÉTAVÁLSÁG B?VEBB ÖSSZEFÜGGÉSE - AZ USA VALÓS SZEREPE

Már régebb óta foglalkozom ezzel a születésünk idejére es? nagy nemzetközi válsággal, valamennyi esetben elolvasok minden elém kerül? könyvet, cikket, anyagot, megnézek kapcsolódó dokumentumfilmet stb. Ebben az USA szerepe még rosszabb, mint említetted. Törökországot 1952- ben beléptették a NATO-ba. A b?vítés az USA számára sürg?s és fontos volt. Még azt is elérték, hogy egyazon évben léptek be a törökök a görögökkel, aminek a két nép nyilván nem nagyon örült, de a nagyhatalom lenyomta a torkukon.

Az Egyesült Államok vezet?it roppant módon bosszantotta, hogy nukleáris fegyverek tekintetében (atombomba, hidrogénbomba) az oroszok ott lihegnek a nyomukban. Már javában dúlt a hidegháború, pár évvel azt követ?en, hogy el?tte nagyban ünnepelték Sztálinnal közösen a gy?zelmet és a II. világháború során odaadták neki Kelet-Európát. Csak a legendás és legsikeresebb hadvezér, Patton tábornok emelte fel hangját, hogy miért engedik át a Szovjetunióknak Európa keleti felét, mikor megvan hozzá a szövetségesek közös ereje, hogy ennek elejét vegyék. Többször is elmondta, amiért leváltották és hazarendelték, de a repül?térre menet éppen karambolozott, majd pár nap múlva a kórházban meghalt, koporsóban vitték haza.

Ezt a fölöttébb gyanús történetet még mindig homály fedi, nincsenek róla érdemi amerikai katonai dokumentumok. Önmagában megérneegy nagy elemzést Patton tábornok és ami vele megesett. Van egy játékfilm, A tábornok – Patton (USA, 1970), amiben f?ként megszállott katonai mentalitását helyezték el?térbe, de életének rejtély övezte végét és Kelet-Európáért való bátor kiállását – hogyhogy nem – érdemben nem domborították ki. George C. Scott a f?szerepl?, aki Oscar-díjat kapott alakításáért.

Még egy rejtély, nem vette át az elismerést és érdemben nem is indokolta az okát, csak valami olyat mondott, hogy „Köszönöm nem!”

(Már a jelölésnél így reagált.) „Mások jobban megérdemelték volna a jelöltek közül.” – fogalmazott sz?kszavúan a döntést követ?en.

Szóval, visszatérve az eredeti témához, a szovjetek ellen lépni akartak valamit az amerikaiak, hogy a nukleáris fegyverkezésben részben oldják a szoros versenyt, mert úgy gondolták, hogy az csak az ? privilégiumuk. A bels? és küls? közvélemény el?tt szigorúan titokban tartva fokozatosan nagy hatótávolságú rakétákat telepítettek a friss NATO tag Törökországba, ahonnan a Szovjetunió egész európai részét fenyegethették, amit az érintettek jól tudtak, nem volt el?ttük ismeretlen. Mivel a dolog még mindig nagyrészt tabutéma, ezért nem tudom pontosan, de valószínűség szerint volt a rakéták közt atomtöltet? is. Kicsi esélyt adok rá, de amennyiben esetleg mégsem, a Szovjetunió szempontjából akkor is elegend? fenyegetettséget kelt egy rakéta arzenál a szomszédban.

Az USA rendkívül meggondolatlan - és az egész világra veszélyes – lépése azért is volt titokban tartva, mert az indokolatlan telepítés számottev? költségét nem akarták kitenni a kirakatba. Azt is tudták, hogy ballisztikus rakéták terén sikeresek az oroszok, de az interkontinentális ballisztikus rakéták esetében még jóval le vannak maradva az Egyesült Államokhoz képest. Ebb?l a szempontból sem volt indokolt a folyamat, még egy érv meggondolatlanságuk mellett.

Hruscsov 1959-ben 12 napot (!) töltött az Egyesült Államokban, a háttérben szóvá is tette a támadó fegyverek törökországi telepítésének ügyét. A f?titkár vendégeskedésér?l a médiumokban csak a jópofaságokat mutatták be, írták meg, a feszültségr?l szó sem esett és az USA érdemben nem lépett semmit. Az el?zmények után nem meglep?, hogy mikor hatalomra jutott Castro, az oroszoknak kapóra jött a válasz, hogy ugyanezt tegyék Kubában 1962-ben. Bizonyára ezért is, meg több másért nyomták pénzzel és egyebekkel a szovjetek az új szocialista rezsimet, a cél az volt, hogy Castro hamarabb beadja a derekát. Aztán viszonylag gyorsan napvilágra került a kubai rakételepítés, ezzel jelent?s kommunikációs problémába és lépéskényszerbe került JFK és kormánya.

Ment a huzavona, a kölcsönös fenyeget?zés, telefonbeszélgetések Hruscsov és Kennedy között.

Azóta minden szakért? a hidegháború legforróbb id?szakának tartja az eseményt, ekkor volt a III. világháború kitörésének legnagyobb veszélye. JFK csak úgy tudta megoldani a kett?s kihívást, hogy személyesen gy?zködte és rábeszélte Hruscsovot a rakéták visszavételére, de egyben megígérte neki, ?k is kivonják a rakétákat Törökországból.

Bizonyos értelemben – amennyiben lehet illet mondani - Hruscsov kedvelte Kennedyt, ezért még egy kérését teljesítette, aminek ? nem tulajdonított különösebb jelent?séget. Nevezetesen, hogy ne beszéljenek egyáltalán a törökországi amerikai rakétákról, azokat ?k ugyanolyan szép csöndben kivonják, mint ahogyan odavitték. A szovjet pártf?titkár a nála jóval fiatalabb elnöknek (23 év volt köztük) korábbi amerikai találkozásukra is tekintettel egyfajta

atyai engedményt tett. A titokban tartás számára nem volt ismeretlen, mert ugye a Szovjetunió egyik lételeme volt a fontos dolgok elhallgatása. Úgy gondolta, jó, ez úgyis amerikai belpolitikai probléma, amit majd megold JFK valahogy. Számára az volt a legfontosabb, hogy a Szovjetunió meg tudta ijeszteni a világ vezető nagyhatalmát és a nemzetközi térben mindenki látta az erejüket. Ez így volt, de közben nem ismerte fel a háttérben a szovjet vezetés többségében kialakult vélekedést. Hruscsov 1964-es elmozdításában az ellene szervezkedők egyik fontos érve volt – mások mellett - ez a rossz kommunikációs kompromisszum, vagy inkább engedmény.

Kennedy azonnal győztesnek hirdette ki magát, ő volt a fiatal, lendületes és erős vezető, aki megvédte az amerikaiakat és a világot a háborútól (sic!). Felismerte, nem tudták volna utólag megoldozni az amerikai közvéleményt arról, hogy az USA törökországi rakétatelepítésének mi volt az erkölcsi alapja és az elfogadható indoka. A fontos ügyekben előre szoktak kommunikációs tekintetben megvetett ágyat az emberek elé tárni, Irak, Afganisztán stb. A nyilvánosság előtt a korábbi történések teljesen ismeretlenek voltak, így senki sem firtatta pontosan hogyan, miként alakult ki az egész rakétaválság, mi volt a valódi eredmény, ami csaknem világháborúhoz vezetett.

Minden bizonnyal belebukott volna az elnök, ha kiderül az igazság. A meggyilkolt JFK ma már akkora amerikai legenda, hogy ezt a témát úgy kell hagyni, ahogy a világ és az amerikaiak nagy része tudja, nem szabad az elnök úr emlékét ilyen dolgokkal besározni. Most ez a kommunikációs stratégia.

Úgy általában nincs értelme feltenni a kérdést, hogy a hidegháborúban ki mit lépett először, de ebben a konkrét ügyben igenis van relevanciája. Annál is inkább, mert a legnagyobb világháborús veszélyt ez a feleltlen amerikai lépés okozta, elindított egy nagyon rossz folyamatot, aminek csaknem beláthatatlan tragédia lett a vége. És most mi a helyzet Ukrajnával kapcsolatban? Hogy is volt kezdetben? Nem vitás, az USA az elejétől kezdve megint nyakig benne van, sőt, talán nevezhetjük őket akár origónak is. Párhuzamosan még jókora hasznót is húznak belőle. Sajnos, nem mellesleg egyre komolyabban van szó ismét világháborúról.

Forrás: [Bádóg - Bayer Zsolt blogja](#)

Ajánló